

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

07 Şubat 2019

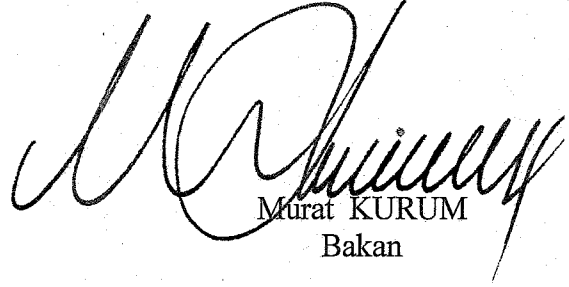
Sayı : 30824082/610- 32038
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (1 Adet- 3 Sayfa)
- Cevap yazısı (39 Adet, 91 Sayfa)

713544
GK-19

**TOKAT MİLLETVEKİLİ
SAYIN KADİM DURMAZ'IN
TBMM 7/3544 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORU VE CEVAPLARI**

SORULAR:

ÇED süreçlerinde yapılacak izleme ve denetim faaliyetlerine yönelik 2014 yılında Danıştay'ın verdiği yürütmeyi durdurma kararı sonrasında CED Yönetmeliği'nde halen bir değişiklik yapılmamış olması nedeniyle, mevzuatta boşluk devam etmektedir ve dolayısıyla uygulamada CED raporları kapsamında izleme ve denetim faaliyetleri yapılmamaktadır. CED olumlu raporları çıkmadan, projelere başlanan bölgeler bulunmaktadır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın web sitesinden belgelere ulaşmakta çok ciddi sıkıntılar vardır. Daha önce böyle bir uygulama olmamasına rağmen son 2 senedir CED raporlarına erişim kısıtlanmıştır. Mevzuata göre CED başvuru dosyalarının 30 gün, CED raporlarının da 10 gün erişilebilir olması gerekmektedir. Pratikte maalesef bu sürelerle uyulmadığını gözlemlenmektedir. Halkın ve sivil toplum örgütlerinin doğru bilgiye ulaşımı açısından çok büyük zorluklar ortaya çıkmaktadır. Bunun yanı sıra iyi uygulamaları değerlendirmek, önceki raporların içeriğinden faydalanmak için önceki CED raporlarına erişebilmek de önem taşımaktadır. Daha önce, zaman sınırlaması olmaksızın tüm raporlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığının web sitesinden erişilebiliyorken, Eylül 2015'ten beri çevrimiçi CED Süreci Yönetim Sistemi'nden süreci başlatan ve tamamlanan projelere ait dosyalar bir ay sonrasında kaldırılmaktadır. Bunun teknolojik bir kapasite sıkıntısı olmadığını, daha önce ÇŞB tarafından uygulandığı için biliyoruz.

- 1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, CED İzleme ve Denetim Genel Müdürlüğü'nün asli görevleri arasında yer alan izleme ve denetim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için ilgili mevzuat ve uygulama neden gerçekleştirilmemektedir?
- 2) CED süreçlerinde halkın katılımı konusu çoğunlukla tartışmalara neden olmaktadır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Nisan 2017'de yürürlüğe giren Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği'nde olduğu gibi, neden CED süreçlerinde de halkın katılımı toplantılarının kayıt altına alınmamakta ve kayıtların Çevre ve Şehircilik Bakanlığı web sitesinde yayınlanmamaktadır?
- 3) Mevzuatta ve uygulamada halkın katılımı nasıl iyileştirilecektir?
- 4) Daha önce Çevre ve Şehircilik Bakanlığı web sitesinde kolaylıkla ulaşılabilen raporlara artık neden halk erişim sağlayamamaktadır?
- 5) Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Eylül 2015 yılına kadar devam ettirdiği CED raporlarına erişim sistemi neden kısıtlanmıştır? Kişilerin bilgiye erişimi hangi sebeple kısıtlanmaktadır?
- 6) 2002-2018 yılları arasında kaç CED olumlu, kaç CED olumsuz raporu verilmiştir?

CEVAP:

Danıştay 14. Dairesinde 2016/3233 Esas numarasıyla Bakanlığımız aleyhine açılan davada; 09.11.2016 tarihli karar ile CED Yönetmeliği'nin "Bildirim ve Bilgi verme Yükümlülüğü" başlığı altındaki 27/A maddesinin yürütmesi durdurulmuş olup, söz konusu Karar ile Bakanlığımızca yeterlik verilen firmalar tarafından "CED Olumlu" kararı almış projelerin başlangıç ve inşaat dönemine ilişkin süreçte bilgilendirme yapma zorunluluğuna son verilmiştir.

Ancak, ÇED Yönetmeliği'nin "Yatırımın izlenmesi ve kontrol edilmesi" başlıklı 18. maddesinin 1. fıkrasında yer alan; "Bakanlık, "ÇED Olumlu" kararı veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen projelerle ilgili olarak, Nihai ÇED Raporu ve/veya "ÇED Gerekli Değildir" kararına esas Proje Tanıtım Dosyasında taahhüt edilen hususların yerine getirilip getirilmediğini izler ve kontrol eder." hükmü yürürlükte olup Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatının denetimle yetkilendirilmiş birimlerince yılın her döneminde "ÇED Olumlu" ve "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen projelere yönelik izleme - kontrol ve denetim çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığımız ile Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerimizin Web Sitesinden ÇED Yönetmeliği kapsamında hazırlanan ve müracaatı yapılan projelere ait raporlara halkımız erişim sağlayabilmektedir.

ÇED raporlarına erişim kısıtlanmamış olup, aksine Bakanlığımızca 29.06.2015 tarihinde 81 İlin Valiliğine (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) "ÇED Olumlu" kararlarının taraflarına tebliğ tarihini dikkate alıp, yazılı olarak iletilmesini müteakip, İl Müdürlüklerince verilen "ÇED Gerekli Değildir" kararlarının verildiği tarihi takip eden günden itibaren faaliyetten en fazla etkilenmesi muhtemel olan yöre halkının yetkili temsilciliğine iadeli taahhütlü olarak tebligat yapılması, askı ilan başlangıcının duyuru tebligatının yapıldığı günden başlamak suretiyle 15 (on beş) gün olarak hesaplanması ayrıca, internet üzerinden yapılan duyurulardaki ilan süresinin bu hususun dikkate alınarak belirlenmesi sağlanarak Genel Müdürlüğümüz ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından ÇED Yönetmeliği kapsamında ÇED süreci tamamlanan projelerin duyuruları 1 (bir) ay olarak düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim (e-ÇED) Sisteminden süreci başlayan, ÇED Yönetmeliği'nin EK-1 listesinde yer alan projeler için 8. madde 5. fıkrası: "Projeye ilgili olarak başvurunun yapıldığını, ÇED sürecinin başladığını, ÇED Başvuru Dosyasının halkın görüşüne ve ÇED süreci tamamlanana kadar projeye ilişkin görüş ve önerilerin açıldığını, Valiliğe veya Bakanlığa verilebileceği Bakanlık ve Valilik tarafından anons, askıda ilan, internet vb. şekilde halka duyurulur.", yine aynı Yönetmeliğin 11. maddesi 3. fıkrası: "Proje ile ilgili inceleme değerlendirme sürecinin başladığı ve ÇED Raporunun halkın görüşüne açıldığı, Bakanlık ve Valilik tarafından anons, askıda ilan, internet vb. şekilde halka duyurulur." hükümleri gereğince, "İnternet vb. şekilde" yani internette yayınlanma zorunluluğu olmamasına rağmen, halkı proje hakkında bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak için internet sayfasında bahsi geçen maddelerin ilgili fıkraları kapsamında EK-1 listesinde yer alan projelerle ilgili "ÇED sürecinin başladığını, ÇED Başvuru Dosyasının halkın görüşüne açıldığını ve ÇED süreci tamamlanana kadar projeye ilişkin görüş ve önerilerin bildirilmesi hususu hem Bakanlığımız hem de 81 İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün internet sayfasından halka duyurulmaktadır.

Bunların haricinde, ÇED Yönetmeliği'nin EK-1 listesindeki projeler için 14. madde 1. Fıkrası "Komisyon tarafından incelenerek son şekli verilen ÇED Raporu, halkın görüş ve önerilerini almak üzere, Bakanlık ve/veya Valilik tarafından askıda ilan ve internet aracılığı ile on (10) takvim günü görüşe açılır. Bakanlıkça proje ile ilgili karar alma sürecinde bu görüşler de değerlendirilir. Bakanlık halktan gelen görüşler doğrultusunda, rapor içeriğinde gerekli eksikliklerin tamamlanmasını, ek çalışmalar yapılmasını ya da Komisyonun yeniden toplanmasını isteyebilir. Nihai ÇED Raporu ve eklerinin proje sahibi taahhüdü altında olduğunu belirten taahhüt yazısı ve noter onaylı imza sirküleri beş (5) iş günü içerisinde Bakanlığa sunulur. Kamu kurum/kuruluşlarından imza sirküleri istenmez." hükmü gereğince internette yayınlanma zorunluluğuna uyulmakta ve söz konusu fıkarda " ...internet aracılığı ile on (10) takvim günü görüşe açılır ..." olarak belirtilmesine rağmen, bu kapsamda olan duyurular hem Bakanlığımızın hem de 81 İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün internet sayfasında 1 (bir) ay süreyle yayınlanmaktadır.

2002 yılından, 25.12.2018 tarihine kadar; 4.598 adet ÇED Olumlu, 31 adet de ÇED Olumsuz kararı verilmiştir.